

RODICA GAVRIŞ-PASCU • IOANA CAMELIA IOVĂNAŞ • MARINELA SCRIPCARIU

# DESPRE SOARE, FORȚE ȘI ENERGIE

FIȘE INTERDISCIPLINARE PENTRU  
MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

CLASA I

NUMELE MEU



## SIMBOLURI



→ SARCINI DE LUCRU



→ SECVENȚE DE INFORMAȚII

### Competențele generale vizate în această lucrare sunt:

1. Utilizarea numerelor în calcule elementare
2. Evidențierea caracteristicilor geometrice ale unor obiecte localizate în spațiul înconjurător
3. Identificarea unor fenomene/relații/regularități/structuri din mediul apropiat
4. Generarea unor explicații simple prin folosirea unor elemente de logică
5. Rezolvarea de probleme pornind de la sortarea și reprezentarea unor date
6. Utilizarea unor etaloane convenționale pentru măsurări și estimări

# CUPRINS

## SOARELE. TRANSFORMĂRI ALE APEI

Soarele – sursa vieții ( <i>adunări și scăderi în concentrul 0 – 100, cu trecere peste ordin</i> ) .....	3
Soarele și Pământul (I). O călătorie de o zi .....	4
Soarele și Pământul (II). O călătorie de un an .....	5
Soarele – o stea magnifică .....	6
Lumină, ploaie și... culoare ( <i>curcubeul</i> ) .....	7
Familia Soarelui .....	8
Socotește și găsește! ( <i>adunări și scăderi în concentrul 0 – 100, cu trecere peste ordin</i> ) .....	9
Călătorii spațiale ( <i>adunări și scăderi în concentrul 0 – 100</i> ) .....	10
3, 2, 1... start! Pe coordinate ( <i>adunări și scăderi în concentrul 0 – 100</i> ) .....	11
Un altfel de limbaj ( <i>adunări în concentrul 0 – 100</i> ) .....	12
Planeta Pământ ( <i>adunări în concentrul 0 – 100, cu trecere peste ordin</i> ) .....	13
22 Aprilie – Ziua Pământului .....	14
Alandala! ( <i>adunări în concentrul 0 – 100</i> ) .....	15
Sărbătoarea Pământului ( <i>rezolvare de probleme</i> ) .....	17
Sudoku (Fii isteț!) .....	18
Solid, lichid, gazos .....	19
În labirint .....	20
Total se transformă! (I) .....	21
Total se transformă! (II) .....	22
Circuitul apei .....	23
O călătorie de pomină (I) ( <i>condensare, evaporare</i> ) .....	24
O călătorie de pomină (II) ( <i>înghețare, topire</i> ) .....	25
Formează un... cuvânt ( <i>adunări în concentrul 0 – 100</i> ) .....	26
Răbdare + Voință = Biruință ( <i>adunări în concentrul 0 – 100</i> ) .....	27

## FORȚE. CĂDEREA LIBERĂ A CORPURILOR. FORME GEOMETRICE

Forțe și mișcare .....	29
A împinge și a trage .....	30
Forța de frecare .....	31
Forța gravitațională .....	32
Să înțelegem gravitația! .....	33

Aerul și căderea corpurilor .....	34
Tipuri de forțe .....	35
Forțe disproportioñate .....	36
Nava spațială .....	37
În aer .....	38
Forme desenate .....	39
Ce sunt? .....	41
La castel! .....	42
Ce urmează? .....	43
Forme 3D .....	44
Forme geometrice în viața cotidiană .....	45
Forme 3D în viața noastră .....	46
Cuvântul secret!	47
Bingo! .....	48
Blazonul meu .....	49

## **SURSE ȘI FORME DE ENERGIE. SUNETE. UNITĂȚI DE MĂSURĂ**

Surse de energie inepuizabile .....	51
Surse de energie limitate .....	52
Forme de energie .....	53
Sunt responsabil! .....	54
Sunt atent! .....	55
Morișca mea .....	56
Sunete .....	57
Călătoria sunetului .....	58
Rigla jucăușă .....	59
Corpul meu în centimetri .....	60
Capacități de măsură .....	61
Litrul .....	62
La casa de marcat .....	63
La cumpărături .....	64
Unde ești la ora ... .....	65
Cât este ora? .....	69
Agenda mea .....	71
Timpul în numere .....	73
Anexa 1 .....	75
Anexa 2 .....	77

# SOARELE - SURSA VIETII

Efectuează adunările și scăderile.  
Folosește codul pentru a completa propozițiile de mai jos. Vei afla lucruri interesante despre Soare!



54	59	33	79	50	25	31	34	32	13	36	26	12	49	30
A	Ă	C	D	E	I	L	M	N	R	S	T	T	U	V

$$\begin{array}{r} 17 + \\ 19 \\ \hline 36 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 - \\ 19 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 23 + \\ 27 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 - \\ 18 \\ \hline \end{array}$$

Soarele este o S.

$$\begin{array}{r} 12 + \\ 19 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 60 - \\ 11 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 + \\ 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 - \\ 15 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 + \\ 16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 - \\ 11 \\ \hline \end{array}$$

Soarele dă            și           .

$$\begin{array}{r} 14 + \\ 19 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80 - \\ 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 + \\ 15 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 - \\ 11 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 + \\ 29 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 - \\ 17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 + \\ 29 \\ \hline \end{array}$$

          ,           ,           ,           ,           ,           ,           ,            Pământului.

$$\begin{array}{r} 11 + \\ 19 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 - \\ 25 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 + \\ 28 \\ \hline \end{array}$$

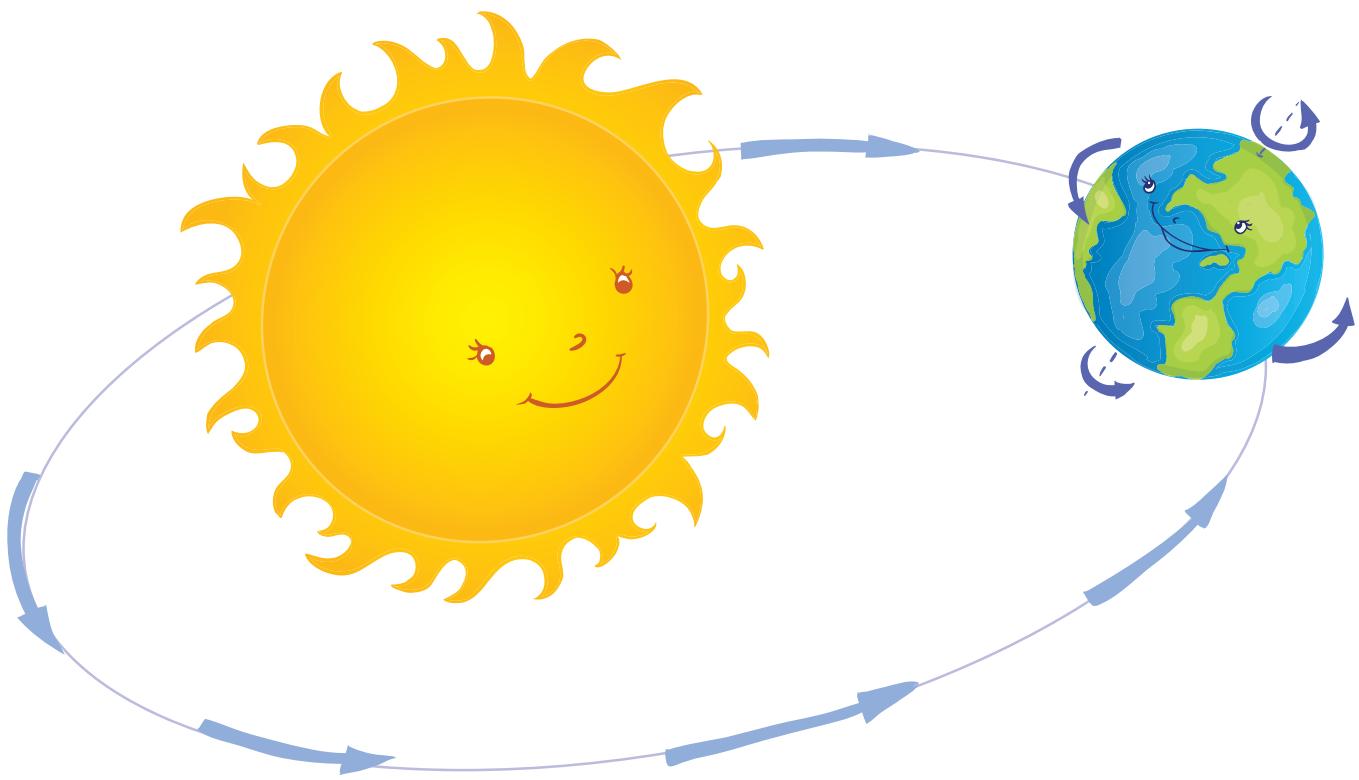
$$\begin{array}{r} 30 - \\ 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 + \\ 27 \\ \hline \end{array}$$

Fără Soare nu ar fi posibilă           ,           ,           ,           ,           ,           ,           ,            pe Pământ.

# SOARELE ȘI PĂMÂNTUL (I)

## O CĂLĂTORIE DE O ZI



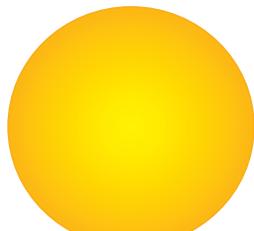
Dimineața devreme, Soarele se ivește strălucitor pe cer. Locul unde îl vedem răsărind se numește est sau răsărit. Pe durata întregii zile, poziția Soarelui se schimbă mereu, până seara, când nu-l mai zărim. Locul unde îl vedem apunând se numește vest sau apus. Am putea crede, prin urmare, că Soarele se învârte în jurul Pământului. În realitate, Pământul este cel care se rotește în jurul Soarelui. și în timp ce se rotește în jurul Soarelui, Pământul se rotește și în jurul axei sale.



# SOARELE ȘI PĂMÂNTUL (II) O CĂLĂTORIE DE UN AN



TOAMNA



VARA



PRIMĂVARA



IARNA



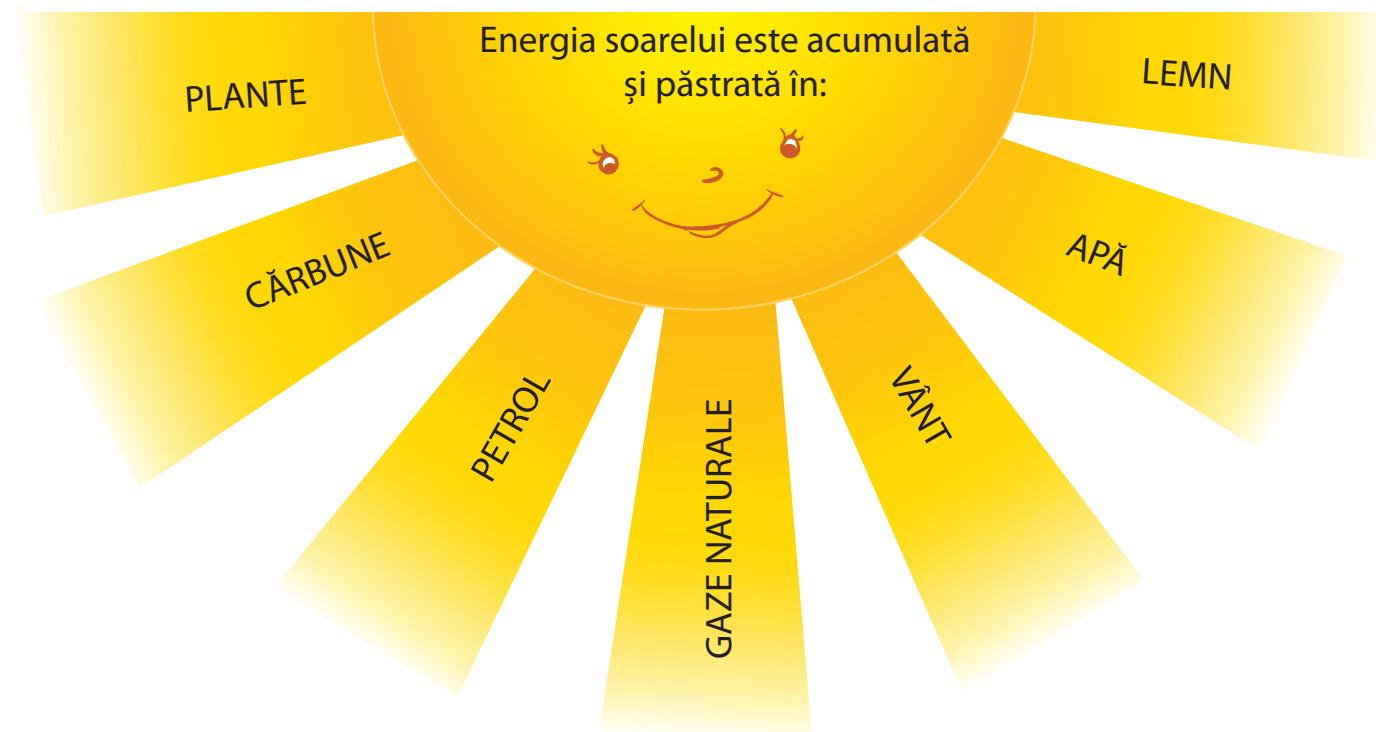
Pământul se rotește în jurul Soarelui. O rotație completă durează aproximativ 365 de zile, adică un an. Poziția Pământului este ușor înclinată, de aceea lumina și căldura Soarelui nu se distribuie la fel pe suprafața globului. Așa se explică apariția celor patru anotimpuri. Fiecare anotimp ține aproximativ trei luni. Anumite zone de pe glob sunt încălzite tot timpul de Soare, pe când altele, cum sunt zonele polare, primesc foarte puțină lumină și căldură.

**JOC** Formați perechi. Un copil este Soarele și va sta în centru, luminând cu o lanternă copilul aflat în mișcare. Celălalt copil este Pământul. El se va învârti în jurul Soarelui, învârtindu-se în același timp și în jurul propriei axe. Urmăriți felul în care se distribuie lumina lanternei!



# SOARELE - O STEA MAGNIFICĂ

## SOARELE = ENERGIE



Discutați ce s-ar întâmpla cu toate aceste surse de energie:

- în absență Soarelui;
- dacă Soarele ar fi prea aproape sau prea departe de Pământ.



Energia ne dă posibilitatea de a face diferite lucruri: să ne plimbăm, să jucăm fotbal, să gândim. Oamenii își păstrează energia în mușchi și în creier.

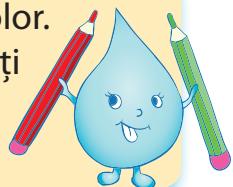
Energia se află peste tot. Înseamnă mișcare, căldură, lumină, sunet, electricitate.

De unde vine întreaga energie? De la Soare!

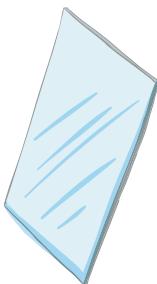
# LUMINĂ, PLOAIE ȘI... CULOARE

Plouă și este soare. Pe cer apare un arc multicolor. E curcubeul! Ești curios cum s-a format? Ai vrea să-ți faci propriul tău curcubeu, în clasă sau acasă?

Iată de ce ai nevoie:



un pahar cu apă



o oglindă



o lanternă



întuneric

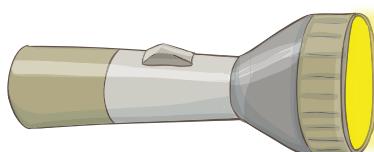
1. Așază un pahar cu apă pe masă, iar în interiorul acestuia fixează oglinda în poziție oblică.
2. Luminează oglinda cu ajutorul lanternei.
3. Dacă este întuneric în clasă sau în cameră, vei putea admira un frumos curcubeu.

Observă culorile curcubeului. Numără câte sunt și numește-le pe fiecare. Colorează apoi adekvat casetele de mai jos.

1	2	3	4	5	6	7
R	O	G	V	A	I	V



Curbuleul este un fenomen care apare atunci când Soarele luminează picăturile de ploaie.

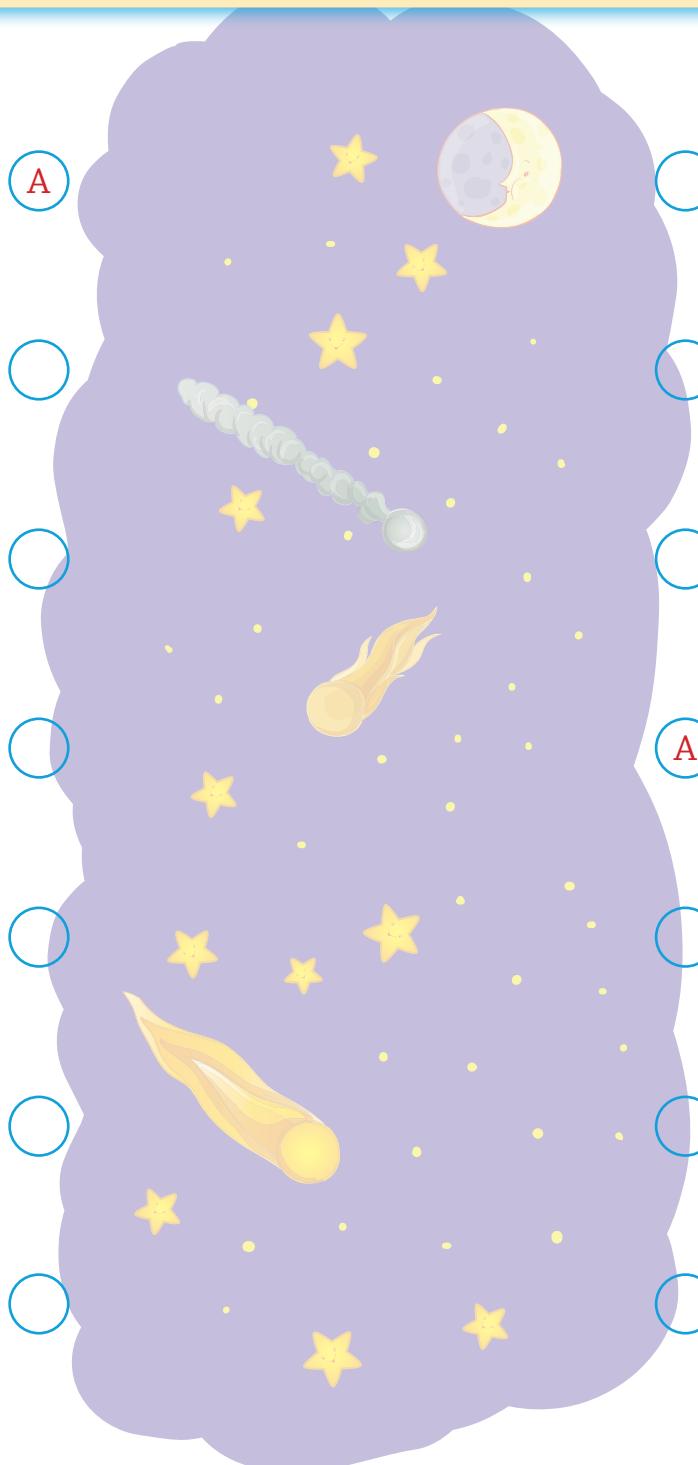


# FAMILIA SOARELUI



Soarele nu este singura stea din Univers. Dar nici Pământul nu este singura planetă care se învârte în jurul Soarelui. Fă cunoștință cu celelalte planete! Dacă rezolvi corect exercițiile, vei descoperi câteva informații interesante despre fiecare.

MARTE	$\begin{array}{r} 4 \ 2 \ + \\ 1 \ 9 \\ \hline 6 \ 1 \end{array}$
SATURN	$\begin{array}{r} 1 \ 8 \ + \\ 2 \ 4 \\ \hline \end{array}$
MERCUR	$\begin{array}{r} 2 \ 5 \ + \\ 1 \ 8 \\ \hline \end{array}$
PĂMÂNT	$\begin{array}{r} 4 \ 5 \ + \\ 1 \ 7 \\ \hline \end{array}$
URANUS	$\begin{array}{r} 2 \ 5 \ + \\ 1 \ 9 \\ \hline \end{array}$
JUPITER	$\begin{array}{r} 1 \ 5 \ + \\ 3 \ 8 \\ \hline \end{array}$
VENUS	$\begin{array}{r} 3 \ 8 \ + \\ 2 \ 7 \\ \hline \end{array}$



$\begin{array}{r} 8 \ 0 \ - \\ 3 \ 8 \\ \hline \end{array}$	Sunt înconjurată de 7 inele alcătuite din bucați de gheăță.
$\begin{array}{r} 6 \ 0 \ - \\ 1 \ 7 \\ \hline \end{array}$	Sunt o planetă stâncoasă.
$\begin{array}{r} 6 \ 0 \ - \\ 1 \ 6 \\ \hline \end{array}$	Am 15 sateliți naturali.
$\begin{array}{r} 9 \ 0 \ - \\ 2 \ 9 \\ \hline 6 \ 1 \end{array}$	Mi se mai spune Planeta Roșie.
$\begin{array}{r} 9 \ 0 \ - \\ 2 \ 5 \\ \hline \end{array}$	Sunt planeta cea mai apropiată de Pământ.
$\begin{array}{r} 8 \ 0 \ - \\ 2 \ 7 \\ \hline \end{array}$	Sunt cea mai mare planetă din Sistemul Solar.
$\begin{array}{r} 8 \ 1 \ - \\ 1 \ 9 \\ \hline \end{array}$	Deocamdată sunt singura planetă din Univers pe care există viață.